

#BELIEVE

SIHAME EL KAOUAKIBI

#BELIEVE

**WAAROM IEDEREEN ZEGT
MAAR NIEMAND ECHT GELOOFT
DAT JONGEREN DE TOEKOMST ZIJN**

**LANNOO
CAMPUS**

D/2013/45/399 – ISBN 978 94 014 1240 7 – NUR 740

Vormgeving cover & binnenwerk: DE WITLOFCOMPAGNIE

Omslagfoto: Mous Lamrabat

Auteursfoto: Karel Duerinckx

© Sihame El Kaouakibi & Uitgeverij Lannoo nv, Tiel, 2013.

Uitgeverij LannooCampus maakt deel uit van Lannoo Uitgeverij, de boeken- en multimedialdivisie van Uitgeverij Lannoo nv

Alle rechten voorbehouden.

Niets van deze uitgave mag verveelvoudigd worden en of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uitgeverij LannooCampus
Erasmestraat 179 bus 101
3001 Leuven
België
www.lannoo-campus.be

INTRO

Goesting.

Dat is waar dit boek over gaat.

Goesting om te weten wie je bent en te weten wat je wil.

Goesting om voor je droom te gaan.

Goesting om jongeren te erkennen voor wie ze zijn, als individu met een toekomst.

Goesting om oog te hebben voor de sterktes van iemand, en niet voor wat er ontbreekt.

Goesting om exclusief te vervangen door inclusief.

Goesting om oude paden in denken te verlaten en te kiezen voor de kracht van ons toekomstig kapitaal.

Goesting om iedereen evenveel kansen te geven en te ondersteunen in de persoonlijke ontwikkeling.

Goesting om een nieuw beleid uit te denken, dat vertrekt van wat we allemaal gemeen hebben en niet van onze verschillen.

Goesting om een onderwijs te maken dat van persoonsontwikkeling de prioriteit maakt.

Goesting om anderen als deel van onszelf te zien.

Goesting om met veel passie en vuur perspectieven te creëren.

Goesting om het leven in handen te nemen en te ondernemen.

Goesting om toekomst te schrijven in plaats van geschiedenis.

Ik ben een eenzaat, een Einzelgänger, althans dat heb ik vaak gedacht.

Weinig woorden, bevestiging, omhelzing, compliment... maar ik voel en zie het in hun ogen en ik ervaar het in hun daden.

Grootste dank aan mijn dierbare ouders, broers (Nouridine, Said en Youssef) en zussen (Fikria, Donia en Fatima).

De lach en de tranen van mijn nichtjes en neefjes (met dertien zijn ze intussen.)

Ik weet dat ik de voorbije jaren weinig tijd heb geïnvesteerd in mijn familie en fysiek zeer afwezig was, maar weet dat ik enorm van jullie hou en dat jullie zoals altijd op de eerste plaats zullen komen in mijn leven.

En merci...

En aan iedereen die in mij gelooft en me bijstaat met raad en daad.

Mijn coaches in het secundair (Myriam en Karine) en mijn levenscoaches op de dag van vandaag (Ann en Magda).

Mijn collega's en vrienden van de Turnkring Volharding in Boom, waar ik 20 jaar van mijn leven heb doorgebracht.

Mijn dierbare vriendinnen die me kennen zoals ik ben en me af en toe een spiegel voorhouden wanneer het moet: Line, Lore, Karolien en Soumaya.

Mijn team Caro, Cindy, Cynthia, Evi, Frédéric, Katerina, Sigrid, Valentina en Youssef.

De coaches van Let's Go Urban, de Raad van bestuur.

Alle jongeren van Let's Go Urban, alle jongeren die hun weg zoeken en knokken om er te geraken.

Hans, de man die mijn hersenspinsels en schrijfsels kan structureren en begrijpen.

Sponsors, partners, Boom, Antwerpen, Vlaanderen, België....

Alle leerkrachten die, ondanks de immense uitdagingen en bedreigingen, niet opgeven. Die blijven instaan voor en investeren in de toekomst van onze kinderen en jongeren.

Alle ondernemers die vaarwel hebben gezegd aan ons veilig sociaal systeem en zelf risico's nemen om onze economie draaiende te houden en voor werkgelegenheid zorgen. Zelfs in een land waar ondernemen niet altijd in dank wordt afgenomen.

Alle politici die oprecht in de nieuwe generatie geloven en dagelijks opstaan met de moed om het spel te doorbreken en in dienst te staan van onze burgers.

En jij!

Bedankt om mij te voeden, te inspireren en te confronteren.

Ik dank jou, beste lezer. Of je het nu eens of oneens met me bent, of je tot de nieuwe generatie behoort of niet, of je je als verantwoordelijke actor aangesproken voelt of niet.

Ik heb gesproken met mijn hart. Vanuit mijn ervaring, mijn goodwill en doorgedreven goesting om mijn leven in handen te nemen en mee het verschil te maken.

Ik kan niet aan de zijlijn gaan staan. Het zou me ongelukkig maken. Mijn ziel is niet gemaakt om in zo'n lichaam te functioneren. Mijn lichaam en geest laten het momenteel toe om mijn denken om te zetten in daden.

Mijn trots en koppigheid laten het niet toe dat mensen mij, of anderen, onderschatten. Onderschatten is namelijk een vorm van vernedering. Naar waarde schatten, is wat we moeten leren doen.

Sta me toe om luid en duidelijk aan te kondigen dat ik blij ben dat er een scharniermoment is gekomen.

De mensen uit mijn generatie zeggen dat het anders moet, en dringend anders moet. Op die manier zullen de mensen die eraan komen, de volgende generatie, geen hindernissen meer ondervinden. Ik vind het heel boeiend om dat moment mee te maken. Ik ben zelf deel van het scharniermoment. Ik ben wel net te vroeg om echt te kunnen genieten van de vernieuwing in denken en gewoon aanvaard te worden. Maar ik kom net op tijd, en voel me sterk genoeg om het moment vanuit mezelf mee te 'maken', om een schild te vormen voor de nieuwe generatie. Een pantser dat klaar staat om datgene te incasseren dat individuele groei kan blokkeren, om jongeren die taboes willen doorbreken te steunen en mijn schouders te ontlenen, zodat ze niet met de rem op hoeven te leven.

Ik zal niet alleen achter het individu staan, maar ook voor de jongere, om in zijn plaats bepaalde verwijten te incasseren. Tijd voor een *U-turn* en laat die 'U' (YOU) ikzelf dan maar zijn.

Ik haal me veel werk en last op de hals, ja, zelfs jaloezie en afgunst. Maar mijn dadendrang is positief en zegt me te blijven geloven in mijn missie.

Mijn missie om perspectieven te bieden aan de nieuwe generatie, om de nieuwe generatie aan te zetten tot het in handen nemen van hun leven. Het opnemen van hun verantwoordelijkheid. Het ambiëren. Om alle actoren die invloed hebben op onze samenleving, te wijzen op onze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid door dat zelf te tonen en bruggen te slaan

tussen deze actoren. Om percepties scherper en juist te stellen. Om ervoor te zorgen dat elk kind gehoord wordt, een toekomst heeft, goed onderwijs kan genieten, de job van zijn dromen vindt of zelf creëert. Om de filosofie mogelijk te maken waarbij we jongeren au sérieux nemen, hun talenten erkennen, naar waarde schatten, aanzetten tot ondernemen en perspectieven bieden.

Door condities te scheppen die dit mogelijk maken. Door in te zetten op een schaalvergroting, op de opportuniteiten van de community's die ervoor zorgen dat je met de hedendaagse tools van Facebook, YouTube, Instagram mensen verbindt en sensibiliseert om acties te ondernemen, wanneer de samenleving hier al dan niet expliciet om vraagt. Om vanuit mijn kritisch optimisme ervoor te zorgen dat mijn filosofie het verschil maakt. Meer dan ooit schreeuwt deze tijdsgeest om perspectieven en niet om GAS-boetes. Om een positieve wij-zij connotatie en niet om een segregerende samenleving, om positief denken en niet om pessimisme.

Dit boek kan niet alles omvatten wat ik wil teweegbrengen. Het is dan ook geen boek om passief te lezen. Het zou moeten aanzetten tot denken, maar nog meer tot daden. Het is nu de moment om het anders te doen. Om collectief te ondernemen. Nu.

Schat jezelf naar waarde, schat je naaste naar waarde en handel vanuit jouw goesting om mee het verschil te maken.

Mijn hart slaat telkens sneller door de druk op mijn schouders. Zonder jullie zou ik niet staan waar ik nu sta.

Merci.

INHOUD

5 INTRO

17 JE BENT GOED BEZIG

- 17 Grijp je kans
- 20 Weten wat je wil
- 22 Omgaan met verwachtingen
- 24 Leiderschap van jezelf
- 26 Verantwoordelijkheid

31 MIJN VERHAAL

- 31 Hoe het begon
- 35 Tegenspoed
- 38 Mijn ambitie
- 40 Mijn passie

47 LET'S GO URBAN: HET WAAROM, HOE EN WAT

- 47 De kracht van de stad
- 50 Het idee
- 53 Start met groeien
- 57 Zijn wie je bent
- 60 Doorstromen
- 64 Over cultuur
- 65 Stilstaan is vooruitgaan
- 67 Keerzijde van succes

75 VERSCHILLENDE VORMEN VAN KAPITAAL

- 75** Symbolisch kapitaal
- 79** Cultureel kapitaal
- 82** Sociaal kapitaal
- 85** Financieel kapitaal

91 DE KRACHT VAN HET VERSCHIL

- 91** Integratie
- 96** Realiteitszin
- 102** Normaal
- 109** Vastgeroest
- 116** Eigen groep inspireren
- 120** Uitstroom
- 126** Beschotten
- 132** Rigiditeit
- 133** Profitariaat
- 135** Gebrek aan visie
- 143** Media

153 JONGEREN GOESTING DOEN KRIJGEN

- 153** Luisteren naar de droom van jongeren
- 154** Basisattitudes in de samenleving
- 155** Individuele kracht erkennen
- 157** Inzicht krijgen in de jongere
- 159** Eigen ontwikkelingspad volgen
- 160** Belang van coaches
- 162** Nieuw leiderschap

165 OUTRO

167 EINDNOTEN

HET ' MEEER DAN
INTERESSEREN
TOEKOMST ERTE
WANT DAARIN BEN
TE VAN PLAN TE LEVEN.'

'Meer dan het verleden interesseert
mij de toekomst, want daarin ben
ik van plan te leven.'

Einstein

DIT BOEK
WIL JONGEREN
INSPIREREN

MAAR VOORAL
OOK JOU

HET STREEFT
ERNAAR TE
INSPIREREN.

HET BEVAT EEN
LES VOOR IEDEREEN

IEDEREEN DRAAGT
VERANTWOORDELIJKHEID

BELIEVE

JE BENT GOED BEZIG

Grijp je kans

Kijk eens rond. Wat een luxe!

De wereld hoort iedereen toe, ook jou. Je kan de wereld mee vormgeven. Daartoe wil ik je uitnodigen en inspireren.

Daarbuiten zijn er heel wat mogelijkheden, om jezelf te realiseren, om wat je niet zo goed vindt te veranderen en wat al goed is nog te verbeteren. Niks ligt vast. Je moet voor jezelf geloven dat je alle richtingen uit kan. Meer dan je vandaag vermoedt. En meer dan alle andere mensen je voorspiegelen.

Misschien zal je vaker moeten kiezen dan je oudere broers en zussen, en zeker meer dan je ouders. Dat is nu eenmaal zo. Als de moderne wereld meer mogelijkheden biedt, betekent dat ook dat je meer keuzes moet maken. Materieel zul je het als lid van de nieuwe generatie wellicht met wat minder moeten doen. Maar in ruil daarvoor kun je je sociaal leven ook beter inrichten, op jouw maat, zoals jij dat wil. Je hebt nu meer keuze om te investeren in jezelf of in je werk.

Het is veel gemakkelijker om niets te doen, dan om wel iets te doen. Het is veel gemakkelijker om het vertrouwde pad van anderen te volgen, dan voor jezelf een eigen pad uit te stippelen. Zelf je eigen pad uitstippelen en ervoor gaan, is zoveel boeiender. Gebruik je talenten, je positieve energie.

De kansen verschillen voor eenieder. Je kunt nooit altijd op de juiste plaats aanwezig zijn, net op het juiste moment en met de juiste instelling en houding, om al je kansen te maximaliseren. Maar het is wel je verantwoordelijkheid om zoveel mogelijk de opportuniteiten die je krijgt, positief te benutten. Ik gebruik het woord 'opportuniteiten' liever dan 'kansen'. Het woord 'kansen' wordt in onze samenleving altijd zo negatief ingekleurd en komt daardoor betuttelend over. In se is een kans positief, maar we gebruiken het vaak als 'ze krijgen kansen genoeg', 'gelijke kansenonderwijs' of 'kans verkeken'.

Sommige kansen op geluk zullen zich zomaar aanbieden. Als de kansen niet naar jou toekomen, moet jij de kansen opzoeken. Als je jezelf kent, weet je wat je wil kiezen en zul je kansen gemakkelijker herkennen. Je moet je mogelijkheden verkennen en er durven voor gaan. Ook al kost dat inspanning en energie. Ook al moet je daarvoor misschien aan slaap inboeten. Isoleer je niet in je omgeving, maar verken de mogelijkheden daarbuiten en breek ze open. Zelfs wanneer je hiervoor enkele keren tegen een deur moet lopen. Er staat altijd een deur op een kiertje. En als je de kier niet vindt, kun je nog altijd gatecrashen. Toegegeven, de deuren staan open voor me. Ik voel het verschil wanneer ik medewerkers contact laat opnemen of wanneer ik dat zelf doe. Maar vergis je niet, ik heb me moeten bewijzen en doe dat vandaag nog. Neem nu tijdens mijn zakenreis naar Qatar. Daar kennen ze Antwerpen niet, laat staan Sihame El Kaouakibi. Toen de Belgische ambassadeur me vertelde dat zelfs hij moeite had om

ergens binnen te geraken, was het duidelijk. Ik wilde vijf mensen zien, waarvan twee onbereikbaar waren. Ze hebben me leren kennen toen ik aan hun bureau stond. En ja, de 5 minuten die ik vroeg, kreeg ik en werden gauw omgezet naar een boeiende uitwisseling van een uur en een blijvend contact. *Do what you have to do!*

Heel wat mensen, en ook jongeren, leven geïsoleerd in hun omgeving. Dat kan een buurt zijn, een vriendenkring, een familie, een gemeenschap. Elke omgeving biedt je mogelijkheden. Je familie en vriendenkring leveren je bepaalde contacten op. De school in je buurt geeft je bepaalde opleidingsmogelijkheden. Maar misschien is er een sportclub in je buurt die je andere contacten aanbiedt. Misschien is er een opleiding die beter bij je past in een andere school. Een netwerk is een rijkdom, is een vorm van kapitaal. Sociaal kapitaal!

Zoek een omgeving op waar men in je gelooft om wat je kan en wie je bent; een omgeving die je inspireert. Bouw je netwerk uit. Zoek mensen op die je kunnen stimuleren, jezelf leren ontdekken. Een uitgebreid sociaal netwerk is belangrijk. Lees, schrijf, ga in dialoog, engageer je, doe mee aan workshops, ga op reis, doe de dingen anders. Elke nieuwe omgeving zal je inspireren. De nieuwe contacten die je er legt, zullen je mogelijkheden verruimen. Soms zal je ervaren dat een bepaalde omgeving je niet goed ligt. Dat is OK. Het leert je meer over jezelf dan over die omgeving. *They did nothing wrong, you are just searching for the right person on the right place.*

Weten wat je wil

Elke dag moet je keuzes maken. Grote en kleine.

Om goed te kunnen kiezen, moet je weten welke richting je wil uitgaan. Sommige keuzes zijn van geen enkele invloed, maar andere zijn heel bepalend voor je verdere leven en de opties die je daarin hebt. Als je tussen twee jeansbroeken kiest, is dat misschien belangrijk voor je looks, maar niet echt bepalend voor bijvoorbeeld je kansen op een gelukkige carrière later. Maar als je je droom verliest, en je onbewust beperkt wordt tot een of andere opleiding of job, heeft dat wel verstrekkende gevolgen.

Je moet weten wat je wil. Als je bewust weet wat je echt interesseert en waar je echt voor wil staan, zul je ook beter kunnen omgaan met al de keuzes en kansen die in je leven op je afkomen. En als je je sterktes en je keuze volgt, zul je ook beter worden en succesvoller zijn in wat je doet, en vooral gelukkiger.

Het kan je keuze zijn om verschillende kansen te verkennen. Je mag ook eens de verkeerde keuze maken, je mag je vergissen; zolang je maar een keuze maakt en de moed hebt om toe te geven dat je soms verkeerd was. Al doende leer je. Maar je moet wel de verantwoordelijkheid nemen over de keuzes die je maakt.

Anderen zullen misschien een mening hebben over een keuze die je maakt, ze zullen je die mening misschien opdringen, ze zullen je motiveren of afremmen. Je kan naar anderen luisteren, hun mening meenemen in de beoordeling die je zelf maakt. Maar uiteindelijk gaat het over jouw leven. Hou je daarom weg van mensen die je beknotten en stigmatiseren. En zeg dat ook

aan die mensen, op een aanvaardbare manier. Je moet sterk zijn om je eigen spoor naar geluk te volgen. Jij bent verantwoordelijk. De weg die je volgt, is jouw keuze. Sterk zijn betekent niet dat je er alleen voor staat. Ik besef goed dat we allen iemand nodig hebben; een coach, begeleiding. De rol van een coach is op elk moment in je leven van belang en op sommige momenten in je leven zelfs cruciaal. Maar finaal zul jij het wel moeten doen en zul je veel leren uit het pad dat je bewandelt.

Jezelf evolueren gebeurt niet in één klap, maar in stappen. Je moet voor jezelf de lat zo hoog mogelijk leggen. Net zover dat je voor jezelf niet te veel hooi op je vork neemt. Maar steeds iets verder dan je voor jezelf mogelijk acht. Ook al begeef je je daarmee op onbekend terrein. Als je weet wat je wil, kun je voor jezelf een plan uitstippelen om je doel, je droom, je geluk te bereiken. Daarin kun je voor jezelf steeds nieuwe tussendoelen stellen. Elke stap die je daarbij zet in de richting van je grote doel, zal je voldoening schenken.

Weet dat je altijd de keuze hebt om ja of neen te zeggen. Hoe dichter mensen bij je staan, hoe moeilijker ze misschien een bepaalde keuze zullen aanvaarden. Als je toont dat je je eigen keuze waard bent, en die keuze je gelukkig maakt, zullen andere mensen je keuze mettertijd aanvaarden. De voorwaarden zijn wel geduld en respect.

1 Ik steun op het ZNO-concept (zone van de naaste ontwikkeling) dat is ontwikkeld door de *Sovjet-psycholoog* en *-sociaal-constructivist* *Lev Vygotski (1896-1934)*. Vygotski stelde dat een kind het voorbeeld van een volwassene navolgt en geleidelijk aan het vermogen ontwikkelt om bepaalde taken zonder hulp of ondersteuning uit te voeren. De ZNO is telkens het verschil tussen wat een leerling zonder hulp kan doen en wat deze met hulp kan doen.

Omgaan met verwachtingen

Hoe meer je opeist, hoe meer er van je verlangd wordt.

Toen ik Let's Go Urban opstartte, was geld verdienen de minste van mijn bekommernissen. Ik wou een andere waarde creëren. Vandaag is de tijd dat ik enkel vrijwilligerswerk deed, voorbij. Ik ben ondernemer. Maar het besef van waarde is er gekomen met de leeftijd. Ik besef nu wat ik waard ben en kan. En voor wat, hoort wat.

Liefdadigheid zal altijd een plaats krijgen. Waar ik vroeger dacht dat geld vragen voor een bepaalde dienst of voor geleverd werk, negatief was en verkeerd begrepen zou worden, besef ik vandaag dat je iets mag vragen en dat men dat ook 'normaal' vindt. Onze maatschappij heeft de 'niets-voor-niets' mentaliteit zelf ingezet. Maar je moet in onze samenleving altijd wel een hart hebben voor een bepaald doel. De voldoening die je krijgt door daarin te investeren, is meer waard dan geld.

Ik investeer veel in mijn missie, in mijn droom en dus in de verdere positieve evolutie van de nieuwe generatie. Goede doelen als 'Kom op tegen kanker', 'Meters en Peters zomerschool', 'Levenslijn'... kunnen op mijn steun rekenen. Het is ook weinig gekend maar de Ramadan is meer dan enkel 'vasten' van zonsopgang tot zonsondergang. Het gaat om een discipline en om minderbedeelden in de plaats te zetten van het ik. Elke moslim, die zelf werkt, moet 2,5% van zijn vermogen wegschenken aan goede doelen die zich inzetten voor zij die het moeilijk hebben. Het vormt een van de verplichtingen van de Islam. Net zoals de Ramadan dat is. Het zet je met je beide voeten op de grond.

Zeker met de opkomst van de vierde wereld-armoede. Ver van ons bed is dat niet meer en dat triggert mijn drijfveer eens zo meer om me verder te blijven inzetten.

Je moet blijven dromen, maar je zult je droom wel zelf moeten realiseren. Je zult als jongere actiever dingen moeten opeisen. Je moet zelfredzaam zijn. En dat kun je. Je mag er niet automatisch van uitgaan dat het succes zomaar naar je toe zal komen. Materieel zal je het als lid van de aankomende generatie wellicht met wat minder moeten doen. Maar de mogelijkheden en de kansen om flexibel met tijd om te gaan, zijn de jongste jaren alleen maar toegenomen. Werkgevers laten steeds meer flexibiliteit en anders werken toe. In plaats van een materieel leven, is er nu meer ruimte voor een sociaal leven, op jouw maat, zoals jij dat wil. Je hebt nu meer keuze om te investeren in jezelf of in werk.

Let wel op... omgekeerd geldt die keuzevrijheid ook. Voor een werkgever komt het vreemd over om van een pas afgestudeerde jongere te horen dat die toch maar meteen een bedrijfswagen, voordelen van alle aard en een hoog loon en flexibiliteit verlangt. Het is normaal dat een werkgever je eerst vraagt om je te bewijzen; te laten zien wat je waard bent. Als je die bedrijfswagen waard bent, zal die er heus wel komen. Je kan je vandaag wel afvragen of die bedrijfswagen nog zo'n cadeau is. Mij lijkt het eerder een idee-fixe.

Leiderschap van jezelf

Als je jezelf naar waarde schat, weet je wat je waard bent. Als je jezelf naar waarde schat, zul je niet toelaten dat anderen je onderschatten. Iemand onderschatten is een vorm van vernederen.

Ken jezelf een symbolische waarde toe en zorg ervoor dat je omgeving je in die waarde erkent. Dat is het beeld dat ik je wil meegeven. Je moet jezelf leren kennen, zowel je sterktes en zwaktes. Je moet weten waar je goed en minder goed in bent en je sterktes verder ontwikkelen. Zorg ervoor dat ze je zwaktes meer dan compenseren.

Als je jezelf geen symbolische waarde toekent, en niet voor jezelf opkomt, dan zal iemand anders je zijn of haar symbolische waarde toekennen. Die iemand anders zal dan bepalen wie je bent. Mensen doen dat onbewust. Ze houden het graag veilig, door iemand anders te zien, zoals ze die andere graag willen zien. Doe er ook alles aan om mensen op andere gedachten te brengen. Eis je plaats op, toon je individuele waarde aan en kom op voor jezelf.

Ga ervan uit dat mensen die dicht bij je staan het goed met je voor hebben. Maar geloof ook in jezelf, in je kunnen en in je kansen, en grijp ze. Durf voor jezelf te gaan. Leg je niet te snel neer met het pad dat ‘volwassenen’ voor je uitgestippeld hebben.

Iedereen die ouder is dan jij, verdient respect. Maar respect moet wederkerig zijn. Als je geen respect terugkrijgt, mag je die persoon daar gerust mee confronteren. Als het je gelukkig maakt, mag je je gerust tegen een verwachtingspatroon afzetten. Maar

dat afzetten doe je alleen omdat er verandering nodig is om je gelukkig te maken. Het kan enkel als positieve actie. Je doet het ook niet zomaar, en niet abrupt.

Verander in jezelf wat je fout vindt bij anderen. Wacht niet tot de anderen veranderen, verander zelf. Je mag falen nooit aan het systeem of aan anderen wijten. Als je faalt, ligt dat aan jezelf. Maar falen is niet slecht. Je mag falen. Het maakt deel uit van het leven. Het is geen vernedering en zeker niets om je over te schamen. Het beeld waarbij 'falen' als een negatieve gebeurtenis wordt gezien en waar externen ons ook negatief mee confronteren, moet uitdoven. We moeten er vanaf. Nu, vandaag. Morgen is het te laat want dagelijks kreunen vele kinderen, jongeren en ook volwassenen onder de druk om te 'presteren' naar een bepaalde standaard. Je kunt niet evolueren als je geen fouten mag maken of niet mag falen. Leg de lat voor jezelf waardig en juist. Als je merkt dat de trein stilstaat, of zelfs achteruitrijdt, wissel dan van trein, en ga je eigen weg. Maar de prestatiedruk en de verwachtingen moet je zelf in de hand hebben en houden.

Wees de leider van je eigen leven. Neem de regie van je leven in eigen handen.

Verantwoordelijkheid

Als je wil krijgen, moet je ook geven. Je mag verantwoordelijkheid vragen, als je die zelf ook opneemt.

Doe eerst zelf vooraleer je denkt aan wat de andere voor jou kan doen. En als je eens iets doet, moet je bewust zijn van het beeld dat je schept. Dat beeld is ook van invloed op degenen die na jou komen. Je moet dus altijd denken aan je opvolging en aan de invloed van je gedrag op anderen.

Als je je handen niet uit de mouwen steekt, moet je niet verbaasd zijn dat je profiteur genoemd wordt. Maar als je het gevoel hebt onrechtvaardig behandeld te worden: trek je daar niets van aan.

Als de politiek niet aan jou denkt, kun jij aan de politiek denken. Je kan zelf aan politiek doen. Je kan daarvoor de middelen van onze tijd gebruiken. Het is mogelijk, omdat je vandaag regisseur kan zijn van je eigen leven, en van je eigen verlangens, omdat de sociale media zoals YouTube, Facebook, Twitter, Instagram en Pinterest nu eenmaal bestaan.

Het is niet alleen aan de politici en de andere mensen om de wereld te veranderen. Het is ook aan ons. Je mag kritisch zijn als je dat ook voor jezelf bent. Het is de moeite, en zelfs een must, om verantwoordelijkheid op te nemen. We zijn dat onszelf, onze ouders, onze samenleving verschuldigd. Van de politiek of de media alleen moeten we het niet exclusief verwachten. Ze hebben ons nodig om dat in te zien.